

Ukážka vyučovacieho bloku v triede ITV na II. stupni

Ako príklad uvádzam Stručný popis vyučovacieho bloku dejepisu v 5. ročníku ZŠ, venovaného téme – Egypt. Vyučovaci blok o Egypte bol súčasťou týždenného tematického vyučovania v ZŠ Majerníkova 60, tzv. modelového týždňa, s témou Životodarná kvapka či ničivá vlna? Problematika vody, jej dôležitosť, jej životodarná aj ničivá sila a moc sa stala spoločnou témou všetkých žiakov školy. Počas modelových týždňov spoločnou témou žili v škole všetci učitelia aj všetci žiaci.

Aplikačné úlohy som vymyslela na konkrétne kľúčové učivo (pojmové aj vedomostné), ktoré uvádzam. Pri ich tvorbe sa v ITV vždy vychádza z Gardnerovej teórie mnohopočetných inteligencií a revidovanej Bloomovej taxonómie.

Téma vyučovacieho bloku:

Deň s egyptskou riekou

Pojmové kľúčové učivo spoločné pre tému modelového týždňa Životodarná kvapka či ničivá vlna?:

Voda je nevyhnutná pre život a jeho udržanie. Keď však prekročí určité hranice, je nebezpečná, spôsobuje chaos. Všetko živé aj neživé na našej planéte vodu potrebuje. Človek počas celej svojej existencie na Zemi bojuje za vodu aj proti vode.

Vedomostné kľúčové učivá:

Od nepamäti bol vznik a rozvoj ľudských obydľí spojený s prítomnosťou zdrojov, najmä vodných.

Hmotné aj duchovné bohatstvo Egypta vzniklo vďaka rieke Níl. Jeho každoročné záplavy ovplyvňovali každodenný život ľudí a poskytovali im životodarné úrodné bahno.

Systém zavlažovacích a odvodňovacích kanálov zabezpečil, že Egypt sa stal obilnicou celého starovekého sveta.

Egyptský kalendár vznikol na základe presných astronomických pozorovaní a z praktických dôvodov bol rozdelený na tri ročné obdobia: júl – október: záplavy, november – február: práce na poli, marec – jún: žatva a príprava druhej úrody.

Životodarné čierne bahno sa stalo základom pre vznik hrnčiarstva, hrnčiarskeho kruhu, pece na vypaľovanie, keramiky, sôch, reliéfov.

Cieľ vyučovacieho bloku:

Upriamiť pozornosť na hľadanie súvislostí, kriticky myslieť, diskutovať, precitovať, získané poznatky aplikovať. Výklad učiva v sebe zahŕňa komplexnejší pohľad na riekou Níl v kontexte každodenného života starovekých ľudí rovnako ako súvislosti s kultúrou a umením starovekého Egypta.

Aplikačné úlohy:

1. Odpíšte si slová a slovné spojenia: reliéfy, Níl, hrnčiarska pec, tri ročné obdobia, záplava, kalendár, hrnčiarstvo, keramika, obilie, čerpadlo, kanál, bahno. Pomocou týchto slov vytvorte krátke rozprávanie o dianí a živote v povodí rieky Níl. Môžete použiť ľubovoľné množstvo ďalších slov.

(Aspoň 8 pekných viet)

2. Urobte interview do školského časopisu so starovekým egyptským roľníkom. Pri otázkach sa zamerajte na jeho život, prácu, vzťah k umeniu.

(Aspoň 13 viet)

3. Zdramatizujte život rieky Níl počas jedného kalendárneho roka. V popise zdôvodnite význam troch ročných období pre život ľudí.

(Priložte aspoň 10 pekných viet s popisom)

4. Napište báseň alebo pieseň o tom, ako rieka Níl ovplyvňuje vznik obilnice, hrnčiarstva, keramiky, sôch a reliéfov.

(Aspoň 3 slohy)

5. Vytvorte náučný plagát, ktorým by ste spolužiakom z vedľajšej triedy vysvetlili vplyv rieky Níl na vznik vyspelej kultúry v Egypte.

(Formát plagátu)

6. Posúďte a porovnajte život ľudí v starovekom Egypte s dnešnými ľuďmi. Porovnajte remeslá, umenie, zamestnania, pomoc rieky, ničivú silu rieky, kalendár.

(Údaje zapíšte do pripravenej tabuľky)

7. Nájdite v internete obrázky/film o starovekom Egypte. Vytvorte PowerPoint prezentáciu pre spolužiakov (aspoň sedem strán/slídov) o hmotnom a duchovnom bohatstve starovekého Egypta.

Na záver snáď ešte otázka (aj s čiastočnou odpoveďou): Ako v školách vyučovať, aby sa osobnosť žiaka rozvíjala a nestagnovala?

V školských triedach má prevládať **autentické a situačné učenie a vyučovanie**. Žiak pracuje na reálnom probléme z konkrétneho života, prípadne vytvára produkty, ktoré majú význam pre reálny život. Toto skúsenostné učenie zahŕňa skúmanie a objavovanie, kritické myslenie, analýzu informácií, spoluprácu s inými, tvorbu divergentných riešení.

Spracovala: *Darina Gogolová*

Konzultovali: *Ľubica Bagalová, Tatiana Piovarčiová*